

Voorwoord

Altijd spannend: verkiezingstijden. En al helemaal in een jaar waarin niet alleen Nederland naar de stembus gaat, maar ook Frankrijk en Duitsland. Ook voor ondernemers maakt dat van 2017 een bijzonder jaar. Velen duimen voor een uitkomst waarbij Nederland en Europa er sterker uit komen in plaats van zwakker.

Stabiliteit is voor ondernemers heel belangrijk. Om te kunnen investeren – of het nou in een nieuw bedrijf, een goede handelsrelatie of een baanbrekende innovatie is – moet je er namelijk op kunnen vertrouwen dat de omstandigheden niet van de ene op de andere dag drastisch zullen veranderen. Dat instituties niet worden afgebroken, grenzen niet worden dichtgegooid en bevolkingsgroepen niet tegen elkaar worden opgezet. Ook voor de burger geldt dat stabiliteit een groot goed is. Wie durft nog een huis te kopen of van baan te veranderen als onzekerheid troef is? Daar komt nog bij dat spanningen in een samenleving in dergelijke tijden zullen oplopen.

In tijden van dreigende instabiliteit is het beste advies: zuinig zijn op de instituties die ervoor ontworpen zijn om 'de boel bij elkaar te houden'. Dan hebben we het uiteraard over onze rechtstaat en onze democratie. Maar ook over de Europese Unie.

Immers: van een door oorlogen geteisterd en tot op het bot verdeeld continent heeft Europa zich in de decennia sinds de Tweede Wereldoorlog ontwikkeld tot een economische en politieke wereldmacht. Een stabiel continent met een kwaliteit van leven voor de gemiddelde burger die nergens ter wereld wordt geëvenaard.

'Wij moeten volstrekt duidelijk maken dat het uiteenrafelen van de EU niet tot de terugkeer leidt van een mythische, volledige soevereiniteit van de lidstaten maar tot complete afhankelijkheid van supermachten als de VS, Rusland en China', zei EU-president Donald Tusk hier onlangs over. Het is een boodschap die ondernemers al jaren uitdragen, maar die urgenter is dan ooit.

Ik heb er vertrouwen in dat een nieuwe coalitie constructief zal gaan bouwen aan een beter Nederland en een beter Europa. En we laten 'ons niet gek maken' door soms extreme verkiezingsretoriek. Het bedrijfsleven staat klaar om zijn rol te spelen als het gaat om de grote transitie van deze tijd. Met als doel een welvarende, duurzame en stabiele samenleving met kansen voor iedereen.

Hans de Boer, voorzitter VNO-NCW

BETREURENSWAARD

INREISVERBOD - Grenzen sluiten is voor niemand een oplossing

'De waardigheid van iedere wereldburger wordt op dit moment op de proef gesteld in de VS', twitterde Paul Polman van Unilever onlangs naar aanleiding van het inmiddels bij de rechter gesneuvelde inreisverbod. Hij was bepaald niet de enige die zich uitsprak. En dat

kan ik goed begrijpen. Natuurlijk moeten we terrorisme gericht en intensief bestrijden, maar toch niet door mensen uit bepaalde landen of met een bepaald geloof de toegang tot een land te ontzeggen? Dat is pure discriminatie. Bovendien worden er talloze onschuldige burgers door getroffen die bijvoorbeeld bij Amerikaanse bedrijven of instellingen werken of werken voor bedrijven die zakendoen met de VS.

Bedrijven werken over grenzen heen, hebben medewerkers in dienst uit uiteenlopende landen. Dat kan een Nederlander zijn, een Duitser, een Amerikaan, maar ook iemand afkomstig uit Irak, Iran, Jemen, Libië, Somalië, Soedan of Syrië – één van de landen die de Amerikaanse president nog altijd in de ban wil doen. Zonder zulk internationaal talent zouden veel ondernemingen het niet redden. En dat zou president Trump – zelf toch ook oud-ondernemer – moeten weten.

Dat premier Rutte en minister Koenders van Buitenlandse Zaken hebben aangegeven het inreisverbod af te wijzen en te betreuren, is niet meer dan terecht. Want ook in Europa en in Nederland gaan geregeld stemmen op om immigranten te weren. Of die aanzetten tot polarisatie. En daarop móet de politiek reageren. Want muren optrekken, angst zaaien en grenzen sluiten, is voor niemand een oplossing. Samen keihard werken aan een veilige samenleving met een gezonde blik op de buitenwereld wel.

Marhijn Visser, beleidssecretaris Internationale economische betrekkingen

Niet alleen in de VS, overal barstte protest los tegen het inreisverbod van Trump

Niet helemaal naar het ziekenhuis gaan, maar thuis gemonitord worden? Dat is toch veel handiger

ZORG KAN BETER

GEZONDHEIDSZORG - Zet patiënt centraal in plaats van aantal handelingen

Na hartfalen thuis worden gemonitord door de cardioloog op afstand. Met behulp van een online behandelprogramma van je verslaving of depressie afkomen. Of op de bank een echo maken van de ontwikkelingen van je baby. Veel handelingen waarvoor je nu bijvoorbeeld naar het ziekenhuis moet, kunnen net zo goed thuis in de vertrouwde omgeving of bij de huisarts plaatsvinden. Het lijkt mij dat dit de patiënt ten goede komt, omdat het een stuk minder belastend is.

Op dit moment is de zorg nog teveel gericht op het aantal behandelingen en op het beheersen van de kosten, in plaats van het zo goed mogelijk organiseren van de zorg voor mensen. Dit kan anders en beter, door te investeren in digitale zorg die dicht bij de patiënt staat. En door betere samenwerking met partijen in de zorg. Dan staat de behoefte van de patiënt centraal en kunnen artsen, verpleegkundigen en andere zorgverleners weer met meer plezier hun 'echte' werk doen.

Op kleine schaal is er al succesvol geëxperimenteerd met de meeste technologieën en nieuwe samenwerkingsvormen. Bijvoorbeeld met de ontwikkeling van 'exoskeletten' die fysiek gehandicapten helpen weer te lopen. Laat deze succesvolle voorbeeldprojecten nu snel landelijk de norm worden.

De toekomstverwachting is niet zo mooi: als het huidige zorgbeleid wordt voortgezet, nemen de totale zorgkosten in de periode tot 2021 toe met

9 miljard euro per jaar. Een volwassene betaalt dan 800 euro per jaar meer dan nu het geval is. Een kleine verschuiving van de zorg naar dichterbij huis zou tot een besparing van minimaal 1,5 miljard euro leiden. Het resultaat is een nog betere gezondheidszorg waar patiënten weer zelf aan het roer staan.

Anthony Stigter, beleidssecretaris gezondheidszorg

BEGIN JONG MET ICT

ICT-ONDERWIJS - Help jongeren de mogelijkheden te zien van informatietechnologie

Even de thermostaat thuis alvast aanzetten via de smartphone, onderweg je social media bijwerken en nog even snel een betaling doen via de internetbankieren-app. Informatica is

niet meer weg te denken uit ons dagelijks leven, maar vreemd genoeg wel op school. Zo kan het dus gebeuren dat 65 procent van de vacatures in de ict-sector momenteel moeilijk te vervullen is. Onbegrijpelijk en zorgelijk. Programmeren of coderen, informatica of ict. Het klinkt al snel te technisch, dus moeilijk en vooral ook niet sexy. Een imagoprobleem. Want Wifi, Bluetooth, TomTom, Booking.com, Funda, NS Reisplanner, je eigen banken-app en Buienradar zijn allemaal mooie toepassingen op het gebied van ict en informatica. Veel mensen weten niet dat deze voorbeelden allemaal Nederlandse uitvindingen of producten zijn. En dat is ook niet zo vreemd, want het gezegde 'onbekend maakt onbemind' is bij uitstek van toepassing op dit vakgebied.

Een goed begin zou zijn om te zorgen dat er meer docenten worden aangesteld op middelbare scholen. Het is immers noodzakelijk dat kinderen al op jonge leeftijd worden geënthousiasmeerd door vakmensen. Een groot probleem daarbij is dat de informaticadocent op een middelbare school een uitstervend ras is, zo blijkt uit recente cijfers.

Terwijl het toch zo belangrijk is leerlingen een stevige basiskennis mee te geven en hen carrièremogelijkheden te laten zien. Ook aan meisjes, zeg ik er bewust bij. Want in informatie- en communicatietechnologie zit namelijk ook de C van communicatie, dat als zelfstandig vakgebied wél veel vrouwen trekt. Daarnaast kunnen digitalisering en robotisering oplossingen bieden voor grote maatschappelijke vraagstukken en zorgen voor nieuwe banen. Hoe sexy is dat?

Gertrud van Erp, beleidssecretaris onderwijs

Ict is overal, behalve op school. Dat is toch raar?